

I. YALPI HUDUDIY MAHSULOT

Dastlabki ma'lumotlarga ko'ra, 2024-yil yanvar-sentabr oylarida Buxoro viloyatining ishlab chiqarilgan yalpi hududiy mahsulot (keyingi o'rinlarda YAHM) ning hajmi 48 744,2 mlrd. so'mni tashkil etdi va 2023-yilning yanvar-sentabr oylari bilan taqqoslaganda 105,8 foizga o'sdi.

O'zbekiston Respublikasi bo'yicha YAHMning shakllanishida Buxoro viloyatining qo'shgan hissasi 4,8 foizga yetdi.

2023-2024- yillarning yanvar- sentabr oylarida iqtisodiy faoliyat turlari

		Mlrd. so'm		o'tgan yilning mos davriga nisbatan % da
		2023-yil	2024-yil	
	I. YAHM	41 880,8	48 744,2	105,8
	<i>shu jumladan:</i>			
	Tarmoqlarning yalpi qo'shilgan qiymati	40 331,2	47 226,2	105,8
	Mahsulotlarga sof soliqlar	1 549,6	1 518,0	106,3
	II. Tarmoqlarning yalpi qo'shilgan qiymati	40 331,2	47 226,2	105,8
	Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi	15 384,4	16 843,3	101,7
	Sanoat (qurilishni qo'shgan holda)	11 367,3	13 617,8	107,3
	sanoat	7 124,4	8 667,7	106,1
	qurilish	4 242,9	4 950,1	109,3

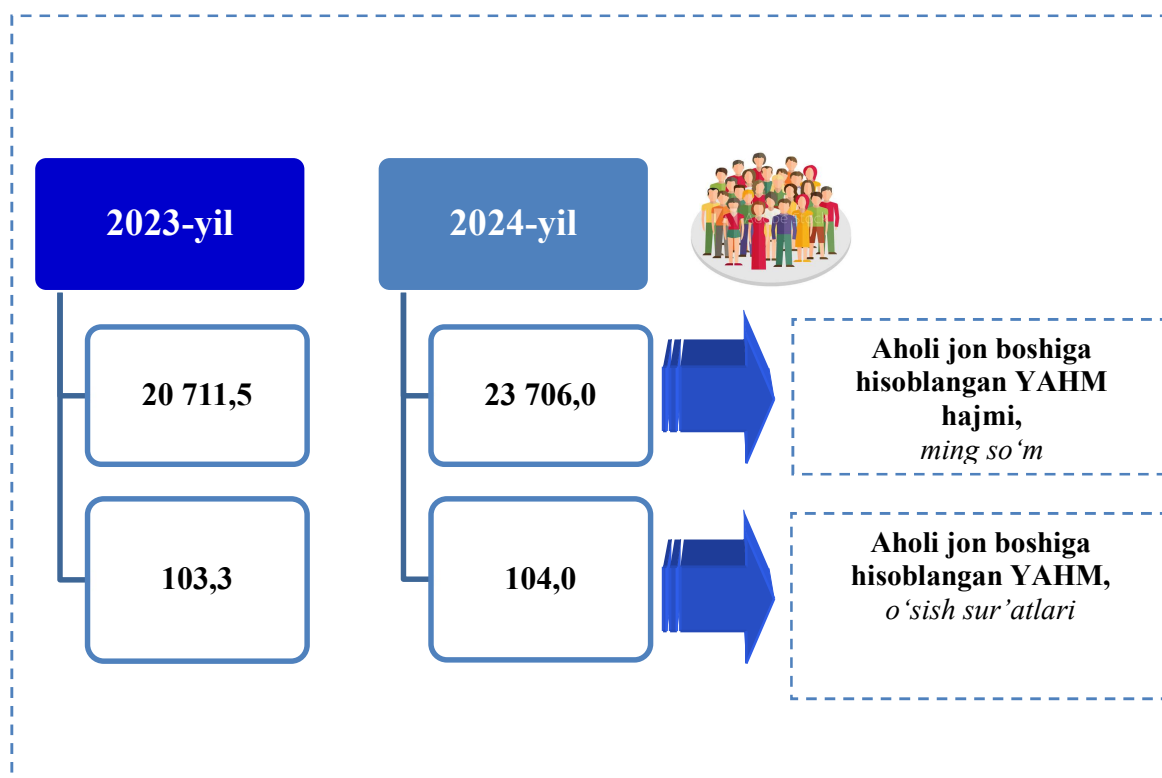
*Buxoro viloyatining
ijtimoiy-iqtisodiy holati*

		Mlrd. so‘m		o‘tgan yilning mos davriga nisbatan % da
		2023-yil	2024-yil	
	Xizmatlar	13 579,5	16 765,1	109,2
	savdo, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar	5 064,0	6 238,3	112,3
	tashish va saqlash, axborot va aloqa	2 052,7	2 581,4	111,4
	boshqa xizmat tarmoqlari	6 462,8	7 945,4	106,1

Aholi jon boshiga hisoblangan YAHM 23 706,0 ming so‘mni tashkil etdi va bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 104,0 foizga yuqoridir.

2023-2024- yillarning yanvar-sentabr oylarida aholi jon boshiga hisoblangan YAHMning o‘shish sur‘atlari (o‘tgan yilning mos davriga nisbatan % hisobida)

Hudud iqtisodiyotining barcha tarmoqlarida yaratilgan yalpi qo‘shilgan qiymat (YAQQ) hajmi umumiy YAHMning 96,9 foizini, mahsulotlarga sof soliqlar esa 3,1 foizini tashkil etdi.

Hisobot davrida qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligining YAHMning tarmoqlar bo‘yicha tarkibidagi ulushi 35,7 foizni, sanoat tarmog‘ining ulushi 18,4 foizni, qurilish sohasida 10,5 foizni va xizmatlar sohasi 35,4 foizni tashkil qildi.

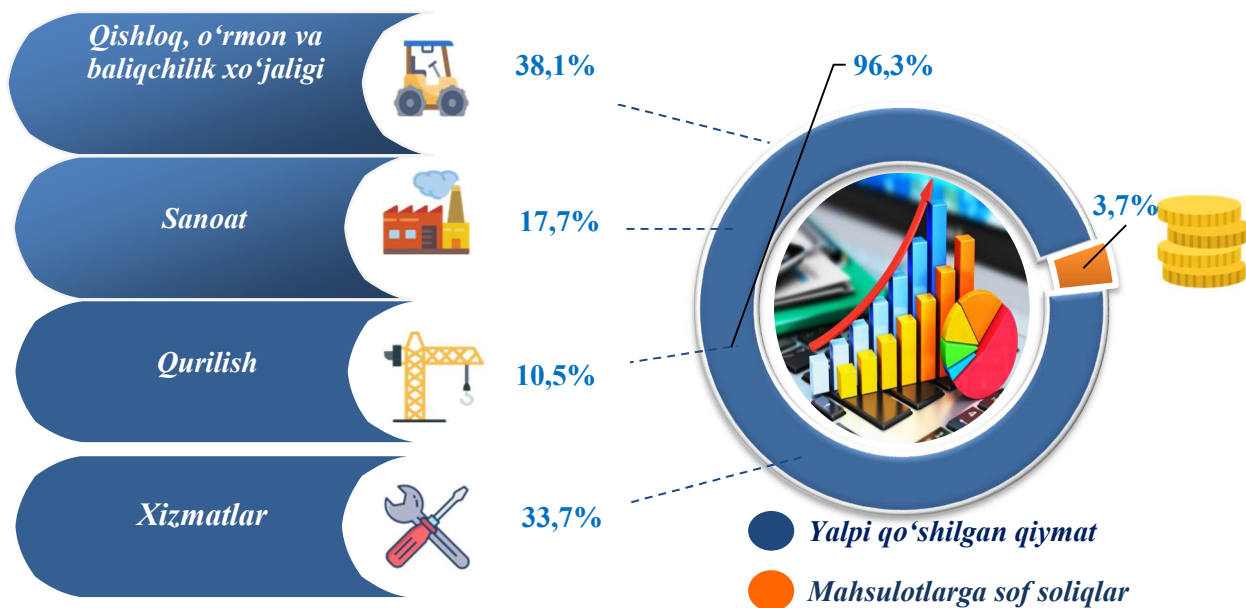
2023-2024- yillarning yanvar-sentabr oylarida iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha YAHM tarkibi (jamiga nisbatan % da)

		2023- yil	2024- yil
	I. YAHM	100,0	100,0
	<i>shu jumladan:</i>		
	Tarmoqlarning yalpi qo‘shilgan qiymati	96,3	96,9
	Mahsulotlarga sof soliqlar	3,7	3,1
	II. Tarmoqlarning yalpi qo‘shilgan qiymati	100,0	100,0
	Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	38,1	35,7
	Sanoat (qurilishni qo‘shgan holda)	28,2	28,9
	sanoat	17,7	18,4
	qurilish	10,5	10,5
	Xizmatlar	33,7	35,4
	savdo, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar	12,6	13,2
	tashish va saqlash, axborot va aloqa	5,1	5,5
	boshqa xizmat tarmoqlari	16,0	16,7

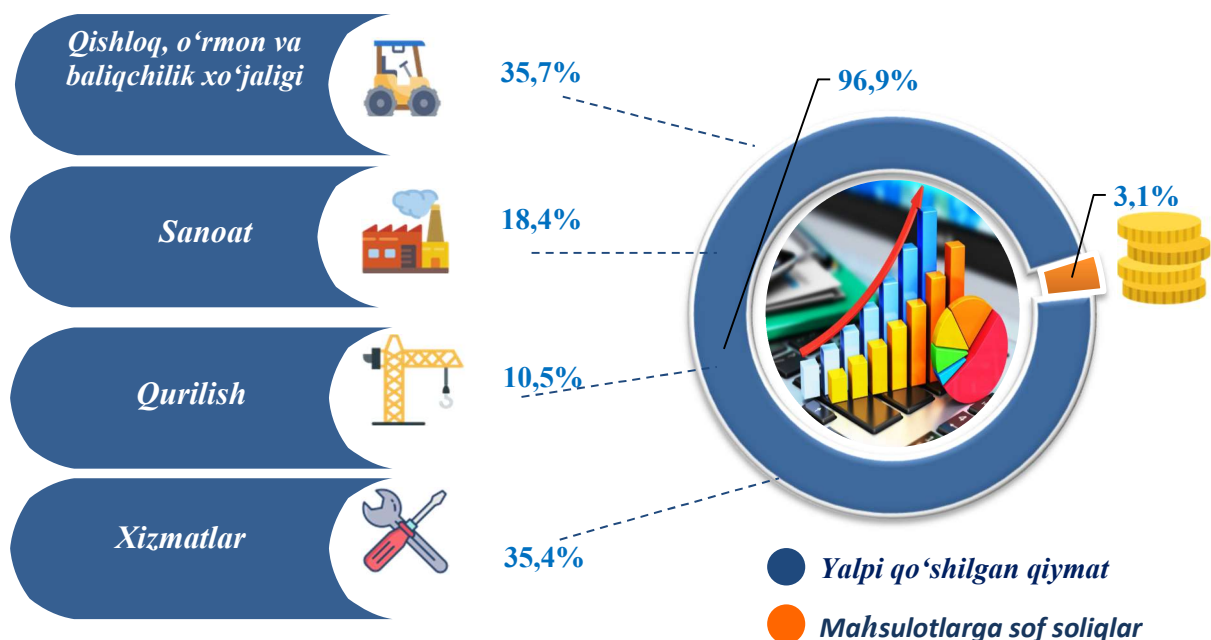

2023-2024- yillarning yanvar-sentabr oylarida iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha YAHM tarkibi (jamiga nisbatan % da)

2023- yil

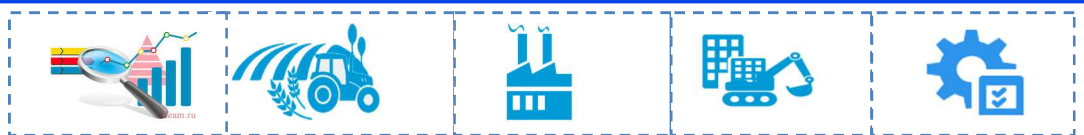
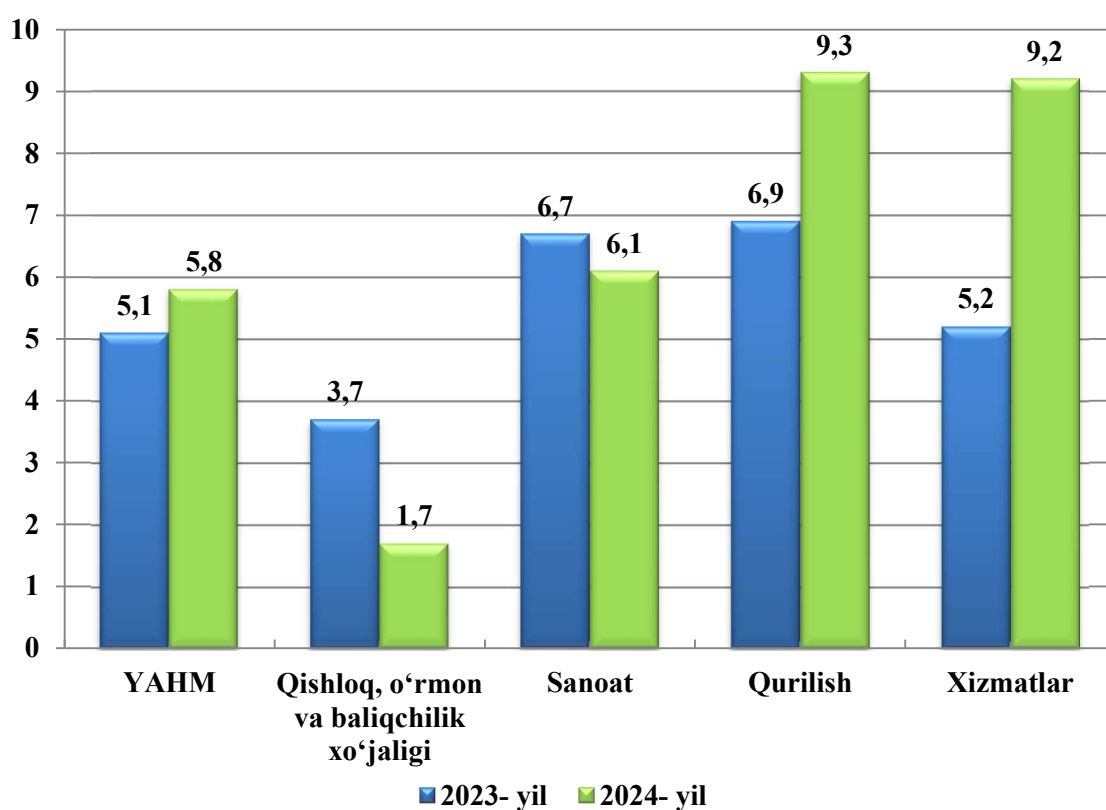
2024- yil

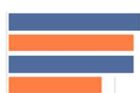
YAHMning o'sishi hudud iqtisodiyotining asosiy tarmoqlaridagi ijobiy o'sish sur'atlari bilan bog'liqdir. O'sish sur'atlari qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligida 101,7 foiz (YAHMning tarmoqlar bo'yicha tarkibidagi ulushi (35,7 foiz), sanoatda 106,1 foiz (18,4 foiz), qurilishda 109,3 foiz (10,5 foiz), xizmatlar sohasida 109,2 foizni (35,4 foiz) tashkil etdi.

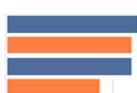
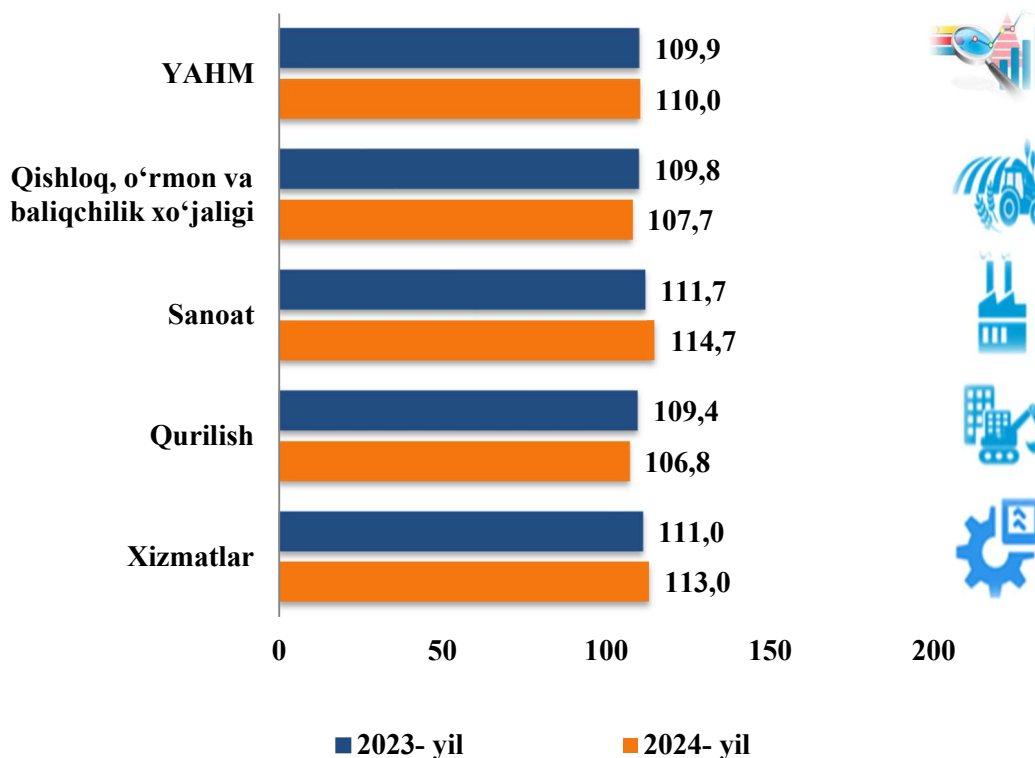
2023-2024- yillarning yanvar-sentabr oylarida YAHMning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha mutlaq o'sish sur'atlari (o'tgan yilning mos davriga nisbatan % da)

2024-yilga YAHM deflyatori indeksi 2023-yildagi narxlarga nisbatan 110,0 foizni tashkil etdi. YAHM deflyatori indeksining eng yuqori ko'rsatkichlari xizmatlar sohasida 113,0 foiz va sanoat sohasida 114,7 foiz qayd etildi.

2023-2024- yillarning yanvar-sentabr oylarida YAHMning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha deflyator indeksi (o'tgan yilning mos davriga nisbatan % da)

2023-2024- yillarning yanvar-sentabr oylarida Kichik biznesning hajmi va YAHMdagi ulushi (jamiga nisbatan %da)

2024- yilning yanvar-sentabr oylarida kichik tadbirkorlik 35 022,5 mlrd.so'm (2023- yilning yanvar-sentabr oylarida 29 654,2 mlrd.so'm) ni tashkil qildi. YAHMdagi ulushi 74,2 % (2023- yilning yanvar-sentabr oylarida 73,5 %) ni tashkil etdi.

Kichik tadbirkorlikning YAHMdagi ulushining o'tgan yilning mos davriga nisbatan ko'payishi yirik korxonalar ulushining kamayishi bilan bog'liq.

Statistik ko'rsatkichlarga izohlar

Yalpi hududiy mahsulot – milliy hisoblar tizimining asosiy ko'rsatkichi bo'lib, muayyan davrda mintaqaning iqtisodiy hududida joylashgan rezident-institutsional birliklar ishlab chiqarish faoliyatining yakuniy natijasini ifodalaydi.

Aholi jon boshiga Yalpi hududiy mahsulot – muayyan davrda joriy narxlardagi Yalpi hududiy mahsulot hajmini mamlakat (hudud)ning o'rtacha aholisi soniga bo'lish orqali aniqlanadi.

Yalpi qo'shilgan qiymat – ishlab chiqarilgan tovarlar va xizmatlar qiymati (ishlab chiqarish) hamda ishlab chiqarish jarayonida to'laligicha iste'mol qilingan tovarlar va xizmatlar qiymati (oraliq iste'mol) o'rtasidagi farq orqali aniqlanadi.

Mahsulotlar uchun soliqlar – tovar yoki xizmatning bir birligiga, ya'ni rezidentlar tomonidan ishlab chiqariladigan, sotiladigan yoki import qilinadigan tovarlar va xizmatlarning miqdori yoki qiymatiga mutanosib tarzda solinadigan soliqlar. Ularga qo'shilgan qiymat solig'i, aksizlar, eksport va import uchun soliqlar hamda boshqalar kiradi.

Mahsulotlar uchun subsidiyalar – davlat budjetidan tovarlar yoki xizmatlarning bir birligiga, ya'ni rezidentlar tomonidan ishlab chiqariladigan, sotiladigan yoki import qilinadigan tovarlar va xizmatlarning miqdori yoki qiymatiga mutanosib tarzda to'lanadigan mablag'lar (subsidiyalar).

Mahsulotlar uchun sof soliqlar mahsulotlar uchun soliqlardan mahsulotlar uchun subsidiyalarni ayirish orqali aniqlanadi.

Yalpi hududiy mahsulot fizik hajm indeksi (o'sish sur'ati) doimiy narxlarda, ya'ni o'tgan yilning mos davri narxlarida hisoblangan hisobot davri Yalpi hududiy mahsulotni (real Yalpi hududiy mahsulot), joriy narxlardagi o'tgan yilning mos davri Yalpi hududiy mahsulotga nisbati orqali hisoblanadi.

Yalpi hududiy mahsulot deflyator indeksi - iqtisodiyotda narxlarning o'rtacha o'zgarishini ifodalaydi va nominal Yalpi hududiy mahsulotning (joriy narxlardagi hisobot davri Yalpi hududiy mahsulot) real Yalpi hududiy mahsulotga nisbati orqali hisoblanadi.